

також загальну дестабілізацію економіки у світі чи в окремих країнах, що інколи вигідно зловмисникам. Наразі лише спостерігаються спроби бойкотувати криптовалюту, заборонити або контролювати їх обмінні пункти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Niccolai, James. Bitcoin developer chats about regulation, open source, and the elusive Satoshi Nakamoto [Електронний ресурс] // PC World. – Режим доступу: <http://www.pcworld.com/article/2039184/bitcoin-developer-talks-regulation-open-source-and-the-elusive-satoshi-nakamoto.html>. – 26.05.2013.

2. Криптовалюти как пиринговые системы и платежные средства [Електронний ресурс] // PaySyst - информация об электронных платежных системах. – Режим доступу: <http://paysyst.ru/crypto-payment-system.html>.

3. Manhattan U.S. Attorney Announces Seizure of Additional \$28 Million Worth of Bitcoins Belonging to Ross William Ulbricht, Alleged Owner and Operator of “Silk Road” Website [Електронний ресурс] // FBI.gov is an official site of the U.S. government, U.S. Department of Justice. - Режим доступу: <http://www.fbi.gov/newyork/press-releases/2013/manhattan-u.s.-attorney-announces-seizure-of-additional-28-million-worth-of-bitcoins-belonging-to-ross-william-ulbricht-alleged-owner-and-operator-of-silk-road-website>.

Струтинська І.В.,

магістр Національної академії
внутрішніх справ

ЕТАПИ РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ (XIX ст. – початок ХХІ ст.)

Місцеве самоврядування на теренах нашої країни виникло в середні віки у вигляді перших спроб міського самоврядування, що надавалось Магдебурзьким правом, частково зберігалось у

часи козацької республіки (XV-XVII ст.), але остаточно занепало в часи після безславного об'єднання України з Росією (1654 року). Незначна його реанімація за умов царизму (1917-1919 рр.) закінчилась фактичним відродженням національного поняття місцевого самоврядування лише у березні 1990 року після обрання депутатів Верховної Ради Української РСР та місцевих Рад народних депутатів.

У кожній державі, залежно від особливостей її політико-територіального й адміністративно-територіального устрою, форми правління та політичного режиму, історичних, національних, географічних та інших особливостей, місцеве самоврядування має специфічну правову форму та назву.

Щодо форм місцевого самоврядування, так дані історичних досліджень свідчать про те, що вже у період Київської Русі на території України існували декілька форм місцевого самоврядування, а саме:

- 1) територіальна сусідська община (громада);
- 2) віче;
- 3) громадське самоврядування в містах.

Приєднання у 1654 р. більшої частини українських територій до Росії ознаменувало початок ліквідації традиційних форм місцевого самоврядування. Спочатку українські землі мали запевнення про непорушність прав на місцеве самоврядування, а у 60-70-х роках XVII століття деякі українські міста навіть здобули Магдебурзьке право. Однак у 1764 році був ліквідований інститут гетьманства, а через два десятиліття в Росії була проведена чергова адміністративно-територіальна реформа, і вся імперія, включно Україна, була поділена на 50 нових губерній.

У 1785 р. імператриця Катерина II видала «жалувану грамоту городам», відповідно до якої формувалися нові органи місцевого самоврядування — міські думи. За правовим статусом українське міщанство було зрівняно з жителями інших міст. Цей крок свідчив про закінчення процесу уніфікації форм суспільного життя в Україні та в решті земель, які входили до складу Російської імперії. У 1831 році Магдебурзьке право було

офіційно скасоване на Лівобережній Україні, а у 1834 році – в Києві.

Регіональне самоврядування на загальноімперських засадах було запроваджене в Україні після проведення імператором Олександром II земської реформи у 1864 році. Реформу міського самоврядування було здійснено у 1870 році. Вона передбачала створення представницьких органів міського самоврядування – міських дум, які обиралися жителями міста за куріальною системою.

Щодо західноукраїнських земель, то відразу після входження до складу Австрійської монархії на їх території розгорнулися процеси посилення і зміцнення централізованої державної влади і, відповідно, згортання місцевого самоврядування. У 1783 р. були створені міські магістрати, де були зосереджені усі функції місцевого самоврядування. Однак в середині XIX століття в Австрії була проведена реформа місцевого самоврядування, яка значно розширила його повноваження.

Лютнева революція 1917 року в Росії відкрила нові перспективи розвитку місцевого самоврядування. Тимчасовий уряд запровадив загальне пряме і рівне виборче право при формуванні органів місцевого самоврядування; створювалися самоврядні структури на рівні волостей. Водночас у губернії, повіти та міста були призначені комісари Тимчасового уряду як представники центральної адміністрації.

Фактичне відродження місцевого самоврядування в Україні почалося після обрання депутатів Верховної Ради Української РСР та місцевих рад народних депутатів у березні 1990 року.

Прийнятий 7 грудня 1990 року ЗУ «Про місцеві ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування», де місцеве самоврядування визначалося як «територіальна самоорганізація громадян для самостійного вирішення безпосередньо або через державні і громадські органи, які вони обирають, усіх питань місцевого життя, виходячи з інтересів населення, на основі законів Української

РСР та власної фінансово-економічної бази», наділив органи державної влади (місцеві ради) — функціями місцевого самоврядування і привів до «суверенізації» рад. Прийняття Закону стало першою спробою трансформувати місцеві ради (які на той час входили до єдиної системи органів державної влади) всіх територіальних рівнів в органи місцевого самоврядування. При цьому Закон виходив з теорії дуалізму місцевого самоврядування, що знайшло своє відображення у визначеному ним статусі місцевих рад — вони мали подвійну природу: як органи місцевого самоврядування і як органи державної влади.

Діюча система місцевого самоврядування набула обрисів у 1996–1997 роках після прийняття Конституції України.

Таким чином, можна стверджувати, що Конституція України та ЗУ «Про місцеве самоврядування» 1997 року фактично підсумували перший етап комунальної реформи, який завершився утвердженням інституту місцевого самоврядування як елементу демократичного конституційного ладу держави. Одночасно було закладено передумови для наступного етапу комунальної реформи, який має вивести місцеве самоврядування в Україні на рівень вимог Європейської хартії місцевого самоврядування.